

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Харченко В.В.

e-mail: vladyslav.kharchenko2@nure.ua

Науковий керівник – к.е.н., доц. Степанова О.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. ЕК
м. Харків, Україна

The article examines the role of the information environment in ensuring the financial and economic security of entrepreneurship. The main approaches to the formation of information support for enterprise security are analyzed. Particular attention is paid to information and analytical systems, digital technologies, and monitoring tools used to identify economic risks and threats. The study highlights the importance of effective information management and information security in modern business conditions. It is concluded that the development of the information environment contributes to increasing the stability and competitiveness of enterprises.

Фінансово-економічна безпека підприємництва в умовах цифрової трансформації економіки дедалі більше залежить від ефективності формування та використання інформаційного середовища. У сучасній економіці інформація виступає одним із ключових ресурсів підприємства, що визначає можливості прийняття ефективних управлінських рішень, рівень конкурентоспроможності та здатність підприємства адаптуватися до змін ринкового середовища. Активний розвиток цифрових технологій, поширення електронної комерції, автоматизація бізнес-процесів та зростання обсягів інформаційних потоків формують нові умови функціонування підприємницьких структур. У таких умовах інформаційне середовище стає важливим фактором забезпечення стабільності та стійкості підприємств, а також інструментом протидії економічним ризикам та загрозам.

В умовах інформаційної економіки ефективність управління підприємством значною мірою залежить від рівня організації інформаційних процесів. Інформаційне середовище підприємства охоплює систему інформаційних ресурсів, інформаційних потоків, технологій обробки даних та організаційних механізмів управління інформацією, які забезпечують інформаційну підтримку процесу прийняття управлінських рішень. Саме завдяки ефективній організації інформаційного середовища підприємство отримує можливість своєчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, аналізувати динаміку економічних процесів та прогнозувати потенційні загрози економічній безпеці [1].

У наукових дослідженнях економічна безпека підприємства розглядається як складна багаторівнева система, що включає низку взаємопов'язаних функціональних складових. Однією з важливих

складових цієї системи є інформаційна складова, яка забезпечує інформаційне забезпечення управління безпекою та створює умови для ефективного функціонування підприємства. Інформаційна складова економічної безпеки передбачає організацію процесів збору, накопичення, обробки, аналізу та використання інформації для виявлення потенційних ризиків і загроз, а також для формування управлінських рішень щодо їх нейтралізації [2].

Важливою характеристикою інформаційного середовища підприємства є наявність розвиненої системи інформаційно-аналітичного забезпечення. До такої системи належать інформаційні бази даних, аналітичні платформи, системи підтримки прийняття рішень та інші інструменти обробки інформації. Використання інформаційно-аналітичних систем дозволяє підприємствам здійснювати комплексний аналіз фінансово-економічної діяльності, виявляти негативні тенденції у розвитку підприємства та прогнозувати можливі ризики. Крім того, сучасні інформаційні технології дозволяють значно підвищити швидкість обробки інформації та забезпечити більш високий рівень точності управлінських рішень [3].

Важливим елементом інформаційного середовища економічної безпеки підприємництва є використання сучасних цифрових технологій та інформаційних систем управління. До таких інструментів належать системи управління ресурсами підприємства (ERP-системи), системи бізнес-аналітики, інструменти обробки великих масивів даних, а також системи моніторингу зовнішнього середовища. Використання таких інструментів дозволяє забезпечити інтеграцію інформаційних потоків, підвищити прозорість управління та забезпечити більш ефективний контроль за фінансово-економічними процесами підприємства [4].

Окрему роль у формуванні інформаційного середовища економічної безпеки відіграє інформаційний моніторинг зовнішнього середовища. Підприємства повинні здійснювати систематичний аналіз ринкових тенденцій, діяльності конкурентів, змін нормативно-правового середовища, а також інших факторів, що можуть впливати на фінансово-економічну стабільність підприємства. Інформаційний моніторинг дозволяє своєчасно виявляти потенційні загрози, оцінювати рівень ризиків та формувати ефективні стратегії управління економічною безпекою підприємства [1].

Разом із тим розвиток інформаційного середовища підприємництва супроводжується появою нових загроз, пов'язаних із інформаційною безпекою. Зокрема, використання цифрових технологій, інтеграція інформаційних систем та активне застосування мережевих ресурсів створюють ризики несанкціонованого доступу до інформації, витоку конфіденційних даних, кібератак та маніпулювання інформацією. У зв'язку з цим забезпечення інформаційної безпеки стає важливим напрямом формування системи економічної безпеки підприємства. Це передбачає впровадження комплексних організаційних, технічних та програмних

заходів, спрямованих на захист інформаційних ресурсів підприємства та забезпечення їх цілісності, доступності та конфіденційності [2].

Крім технічних аспектів захисту інформації, важливим є формування ефективної організаційної системи управління інформаційною безпекою. Така система повинна включати розроблення внутрішніх регламентів роботи з інформацією, впровадження політик інформаційної безпеки, контроль доступу до інформаційних ресурсів та підвищення рівня інформаційної культури працівників підприємства. Практика показує, що значна частина інформаційних ризиків виникає саме через людський фактор, тому підготовка персоналу та формування культури безпечного використання інформаційних ресурсів є важливим елементом системи економічної безпеки [3].

Таким чином, інформаційне середовище є важливою складовою системи фінансово-економічної безпеки підприємництва, оскільки забезпечує інформаційну підтримку управлінських процесів та створює умови для ефективного управління ризиками. Формування ефективного інформаційного середовища передбачає інтеграцію інформаційних ресурсів, сучасних інформаційних технологій та аналітичних інструментів у систему управління підприємством. Реалізація таких підходів дозволяє підвищити рівень економічної безпеки підприємств, забезпечити їхню стійкість до зовнішніх і внутрішніх загроз та сприяти довгостроковому розвитку підприємницької діяльності.

Список використаних джерел

1. Snishchenko R., Grynychskyi V. Information security as a component of economic security of business entities. *Economic analysis*. 2020. No. 30 (1, Part 1). pp. 241-248. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.01.241> (дата звернення: 06.03.2026).

2. Воронюк Є. В. Information and analytical support as an element of organization of economic security of entrepreneurial activity. *Вісник ЧНУ імені Володимира Даля*. 2021. No. 6 (270). pp. 77-81. URL: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2021-270-6-77-81> (дата звернення: 06.03.2026).

3. Жадько К., Остапчук О. Економічна безпека інноваційних підприємств: результати оцінки та напрями посилення. *Herald of KNU. Economic sciences*. 2025. Т. 342. № 3(1). С. 323-329. URL: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-46](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-46) (дата звернення: 07.03.2026).

4. Павлов К. Наукові підходи до реалізації економічної безпеки у підприємницькому середовищі. *Economic journal of Lesya Ukrainka VNU*. 2024. Т. 3, № 39. С. 126-133. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-03-126-133> (дата звернення: 07.03.2026).